

Bűnmegelőzési hírlevél Közeleg a Karácsony!

Az idén is megkezdődött az ünnepi készülődés, az ajándékok beszerzése karácsonyra. Ezt jelzik az áruházak akciói is, és az elmúlt két-három hétben megszorodott csalások is. Vannak, akik az ajándékozással, ünnepi készülődéssel együtt járó kiadásokat mások pénzéből igyekeznek előteremteni csalással, becsapással.

Az alkalmazott trükkök, módszerek nagyon változatosak, az elkövetők rendkívül leleményesek és sajnos időnként sikeresek is.

Hírlevelünkkel arra szeretnénk a figyelmet felhívni, hogy legyenek óvatosak és egészségesen bizalmatlanok, **most se dőljenek be a csalóknak!**

Biztonságos vásárlás az interneten

Jelentősen megkönnyíti az életünket, ha az interneten keresztül van lehetőségünk üzletet kötni, vásárolni, szállást foglalni, és a fizetést is magunk tudjuk intézni a saját számlánkról a saját bankkártyánkkal.

Amíg a valós életben a fizetés előtt személyesen is meg tudjuk nézni a kiválasztott terméket, addig az online vásárlásnál erre nincs lehetőségünk, ezért ez nagyobb kockázatot jelent. Ezt azonban megfelelő, tudatos magatartással, körültekintéssel csökkenthetjük, és élvezhetjük az online vásárlás nyújtotta előnyöket.

Az internetes vásárlásnak alapvetően két fajtája van: a webáruházakban és az online piactereken történő vásárlás. A webáruházakban általában a kereskedők új terméket árulnak, számlával, jótállással. Az online piactereken viszont sok esetben használt termékek szerepelnek, számla és jótállás nélkül. Így az áruk is alacsonyabb, de a vásárlásnál ezt mindig tartsuk szem előtt.

Vásárlás webáruházban

Az online vásárlások jelentős része webáruházakon keresztül történik. A jól ismert, nagy webáruházak alapvetően biztonságosak, de vásárlás előtt ellenőrizze az oldal URL-jét, hogy valóban megfelelő helyen jár-e! A fizetés történhet átutalással, bankkártyával banki oldalon keresztül, fizetési közvetítővel, virtuális vagy fizetési közvetítő által kibocsátott kártyával.

Kevésbé ismert webáruház esetén ellenőrizze az üzemeltető adatait, a kapcsolattartási adatokat és a vásárlási feltételeket! Az üzemeltető lehet cég vagy magánszemély (egyéni vállalkozó), **az oldalon fel kell tüntetni a címet, az**

adószámot és a cégjegyzékszámot, illetve a csomagküldésre jogosító nyilvántartási számot. Nézzen utána a webáruház értékelésének az interneten! Javasolt a személyes átvétel vagy az utánvétellel történő vásárlás.

Vásárlás online piactéren

Az online piacterek esetében az eladó és a vevő az oldalon belül kommunikálnak, a fizetés az oldalon kívül, átutalással vagy utánvétellel történik. A felhasználók értékelést készítenek a másik félről, ezek alapján körültekintően kell kiválasztani az eladót. Javasolt az utánvétellel történő vásárlás vagy a személyes átvétel.

Személyes átvétel

Az online vásárlás legnagyobb kockázata, hogy megkapom-e a pénzemért a kiválasztott árut, illetve azt kapom-e, olyan minőségben, amit kiválasztottam. A webáruházakban és az online piactereken keresztül történő vásárlásoknál többnyire van lehetőség arra, hogy a terméket személyesen vegyük át, a helyszínen fizetve. Ez a legbiztonságosabb, hiszen a fizetés előtt láthatja az árut, és ha az nem felel meg az elképzeléseinek, elállhat a vásárlástól. Online piactér esetében az elállásnak lehetnek negatív következményei, ezért a licitálás előtt kérjen részletes tájékoztatást a termékről, így csak akkor kell elállnia, ha a tájékoztatás nem felelt meg a valóságnak.

Csomagküldés

Nem mindig van lehetőség a személyes átvételre (pl. távolság miatt, webshop esetében üzlethelyiség hiánya), ilyenkor marad a postai út. A megrendelés (licitálás) előtt mindig tájékozódjon a jótállás feltételeiről, szállítási költségekről és a szállítás idejéről. A webshopok és online piacterek használatához általában regisztráció szükséges, a kért adatokat (szállítási cím, e-mail, telefonszám) pontosan adja meg, hiszen ezek elengedhetetlenek az üzlet sikeres lebonyolításához.

Utánvétel

Utánvétellel történő fizetés esetén a kézbesítéskor a postásnak vagy a futárnak kell fizetni. Ez a szállítási díjon felül plusz költséget (általában néhány száz forintnyi összeget) jelenthet. Ebben az esetben a csomagot biztosan megkapja. Mindig ellenőrizze, hogy a csomag bontatlan és nem sérült-e! Ha felbontották vagy sérült, akkor ne vegye át, hanem küldje vissza a feladónak. Ha van lehetősége, nyissa ki és ellenőrizze, hogy tényleg a megrendelt áru van-e benne!

Átutalás

Utánvétel helyett lehetőség van az áru előre történő kifizetésére. Ezt megteheti átutalással, ebben az esetben kap egy előleg számlát, amin szerepel a számlaszám és az átutalandó összeg. Ezt akár személyesen a bankjában vagy az interneten keresztül is átutalhatja.

Bankkártyahasználat

Az átutalás mellett sok esetben lehet bankkártyával fizetni az interneten keresztül. Egyes bankok bocsátanak ki virtuális kártyákat, amelyekre előzőleg a kívánt összeget a vásárlás előtt fel tudjuk tölteni, így vásárlás után nem marad rajta pénz.

A bankkártyás fizetésnél meg kell adni a kártya adatait (bankkártya típusa, száma, tulajdonos neve, lejárat ideje és a hátoldalon található biztonsági kódot). Ezek ismeretében visszaélésre nyílna lehetőség, hiszen a jövőben, aki ismeri ezeket az adatokat, szintén tudna vásárolni. Ennek kiküszöbölése érdekében **csak bank vagy fizetési közvetítő által működtetett, biztonságos oldalon vagy mobilalkalmazásban adja meg ezeket az adatokat. Fizetéskor ellenőrizze a böngésző címsorban, hogy valóban a bank fizetési oldalán van.** A tanúsítvány megléte csak azt garantálja, hogy a kapcsolat a számítógép és az oldal között megfelelően titkosított, az elküldött adatokat nem lehet visszafejteni.

Fizetési közvetítő

Egyes webshopokban és online piactereken van lehetőség fizetési közvetítő (pl. PayPal, Barion, Upay, Simple) által történő fizetéssel. A szolgáltatónál a regisztráció során meg kell adni a fizetésre használt bankkártya adatait. A fizetési folyamat során a rendszer átirányít a fizetési közvetítőnél létrehozott felhasználói fiókba, ott a belépést követően tudja jóváhagyni a fizetést, amelynek során az összeg a korábban regisztrált bankkártyára terhelődik. A módszer biztonságos és egyszerű, a bankkártyaadatok nem kerülnek át a kereskedőhöz, és a bankkártyás fizetéstől eltérően nem kell minden alkalommal megadni azokat.

